

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Sodalis Parthenius sit oportet Architectus & Ædificator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

SERMO III.
SODALIS B. MARIE VIRGINIS
QUALIS ET CUJUS-NAM DOMUS
Ædificator esse debeat.

Sapientia edificavit sibi Domum. Proverb. ix. i.

Ædificate, alterutrum, sicut & facitis.

Ad Thessalon. v. ii.

Ad Sodales Marianos.

ARTICULUS I.

B. MARIE V.

SODALIS PARTHENIUS

Sit oportet Architectus & Ædificator.

ONSILIUM mihi est hoc anni ad occasum
properantis, quod superest, modico; &
per alterius exoriundi post mensem, de-
cursum, pomeridianis istis in hoc Soda-
litate Marianæ congressibus, contempla-
ri vobiscum, aut contemplandum exponere ornatissi-
mum, & ad usus cujusque commodissimum Ædifici-
um. Ad quod non lustrandum modò, sed etiam ex-
truendum, vel illud ipsum in fundo vestro, si fortasse
in eo non esset erecta ea fabrica, vel omninò ei gemi-
num (nam & idem sapius exædificari potest, vel si-
milli-

millimum illi construi) vos excitare conabor. Ergo, dicit quispiam, nos *Ædificatores* facere cogitas, vel *Architectos*: quæ nomina, eorumque significata, non videntur convenire Sapientiæ alumnis, quales sunt, ac profitentur esse se *SODALES MARIANI*. Immò, eo ipso titulo instigor ad pertractandum argumentum istud: siquidem *Ædificium* designatum est *DOMUS SAPIENTIÆ*: & inter illustres titulos Sodalium Parthenicorum est, esse *Architectum*, & *Ædificatorem*.

ÆDIFICATOREM, ajo, non *Porcilis*, pro grunniensibus, quale in se extruunt voluptatibus dediti carnalibus, in quibus, velut nefrendes, assidue grunniunt Cupiditates obscæ. Non *Caulæ* ovium; qualem in se constituunt homines, non bene simplices, sed malè stupidi, quibus ne mica quidem Sapientiæ, aut discretionis; & à prudentia acrimoniæ. Quos idcirco vocamus *Oviculas*, in Conciliis, capitulo, consistorio, Senatu, balantes temper, & ad quidlibet, nullo discrimine, amen, amen ingeminantes, cum nutu, prætereà nihil. *Ædificatorem*, dico, non *foveæ*, pro vulpibus; qualem in se fodiunt, muniunt, & ambagibus perplexis fraudulentisque ædificant homines astuti, versipelles, vafri, panurgi, leoninæ, aut ovillæ vulpinam assuere soliti, alienorum avidi, & rapaces, suorum sordidi Eucliones, ac tenaces, quibuscum vulpinandum monet paræmia, & in astutiis malè astutos capiendos.

NON *Idolii*, seu fani idolorum, quale est illorum *Anima*, in quâ per complacentiam, morosamque delectationem, adoratur *Venus*, *Bacchus*, *Cupido*, & tot falsa Numina, ut non habuerit plura ulla *Respublica* idololatrarum. Non *lupanaris*, quale est illorum interior *Concupiscentia*, quæ tot meretriculas, quibus adhæreat recipit, quot allicitur ad vetita carnis illecebris. Deniq; non *Turris Babel* æternæ confusionis. *Ædificatorem*
tamen

tamen esse debere assero Sodalem Marianum. At qualem? S. Basilius in caput quintum Isaïæ, duplicem docet esse speciem *Ædificandi*, vnâ bonam, ac laude dignam; alteram malam & damnandam: quare distinguit *Ædificatorem* in bonum & malum. Malum designauimus ab opere multiplici, sed adde: Non debere esse *Ædificatorem Caupona*, ad quam diuertant ebriosi, qui in consortium adsciscantur, nepotuli: non *stabuli*, in quo tumultuentur pecudes perturbationum: non *Popina*, ad quam conuolent gulæ dediti: non *Tonstrina*, quam occupet Curiositas: non *Gurgustii*, in quo lateat lasciuia: non *Armamentarii*, in quo dominetur furor: non rusticani *Mapalis*, aut *Tugurii*, vilibus & agrestibus apri incolis domicilii. Sed debere esse *Ædificatorem bonum*.

ARTICULUS II.

B. MARIE V.

SODALIS STUDIOsus

ÆDIFICATOR sit oportet amplissimi Palatii, augustissimæ regiæ, imperatorii habitaculi, basilicæ diuinæ, nempe, *DOMUS SAPIENTIÆ*, quam, vt singuli *Ædificent* strenuè, vtinam persuadere possem omnibus. Nec alienum à se putent Sapientiæ candidati eiusdemque Clientes, quales nos omnes sumus, munus, aut opificium *Ædificandi*: Nam Domina Nostra, *Sapientia* ipsa *Ædificauit*, ipsa fundamentum posuit, ipsa parietes erexit, ipsa contignationes aptauit, & disposuit, ipsa conclauia distinxit ipsa substructionem in altum eduxit: ipsa Artificem & Architectricem egit; immò, *Latomam*, & *Murariam*: hæc enim omnia continentur breui illa sententia, *Sapientia Æ-*

DI-